

778
L
505

B.H.d

3

N. 204

L 57

Q. Horatij Flacci

Poete Venusini ars poetica.

IOANNES L. GAILDORFFI

nus ad litterarum studiosos

Tyrones

Tingere Pyeridum gestis si labra liquore/
Omnigenum carmen doctus ut inde canas.
Flaccus in arte valet: Venusini carmina volu as.
His poteris cunctos cultus adire viros.
Hic tibi Musa dabit sacros componere versus
Quid profit/liceat, inde referre potes.
Atque leges quid te doceat/quid dedecetque
Ex cunctis studeas ut magis sancta sequi
Hic reperire docet/docet exornare poeta/
Ac docet inuentis non nisi rite frui.
Ergo agite Ephœbi celeres huc tendite gressus.
Hic dabitur vobis optima queque sequi.
Hinc veniet vobis requies & fama perennis
Atque panomphei regna superna Iouis.

GYMN. HALB.
EX. DON.
THEOD. SCHMID.

Vita Horatii Flacci.

Ioannes L. Gaildorffinus Lectori. S. P. D.

Laetit lector candidissime diuini huius vatis vitam annec-
tere: quoniam non parum fructus tibi allaturam puto Sancta
enim consuetudo humana: virtutes: probati mores: sci-
entiarumque sublimitas quibus homines ceteris: et sibiipsis
quoque: prestant animantibus: Non ab re ad haec illa am-
plectenda nos commouere vident. Sacrarum litterarum professores su-
os diuinos mortalibus haud in scite ante oculos ponunt. Nos nro
more sacros poetas tibi proponimus quorum laudem: quam meruerunt: famam
et mortalitati tradidit musae vetat. Vitaque horatii: flaccus: pariete
nat. Libertino et pracone ex Venusia Appulie oppido oriundus
Iam puerum adhuc agens in urbe a patre discendi gratia ductus est. ubi pu-
dice et absque omni malo vixit facinorae Rome aliquod diu nutritus litte-
risque imbutus: Athenas concessit quae in loco philosophicis operam
dedit praecipis is pro ea ob bella civilia inter Augustum ac. Ad. Bru-
tum cepta discedens Brutum copias contra Augustum secutus est: a quo Bru-
to Tribunus plebis etiam creatus est. Habita autem clade philippica
paupertate compulsum ad musas se contulit poeticas. Is post Augusti
victoriam Vergilii ac Varii opera ad decenatis venit gratias. Non fuit
ita fauorabilis ab amicis haud parum amatus: Erat autem pusilli animi:
pauca loquens: paucissimisque cibis: nullis lauticijs: cupedus exquisitisque
delicijs ciborum gaudens Lippis is extitit oculis: exigui corporis
ut haud in eleganter de eo dici possit carmine hoc iucundissimum Stas-
tij poetae ad maiorem ieriguo regnabat corpore virtus. Is iracundus erat
aceratim tamen placabilis. Qui quantum in philosophia morali potissi-
mum profecerit: uero non nouit: ac quam beatam honestamque vitam vixerit ex ei-
us consuetudine hominum: quibus cum vitam egit: grauissimorumque volumi-
num: quae posteris reliquit: lectioe id est deprehendere. Qui quoque ly-
rici carminis palmam laqueis attulit vatis. De cuius morte nihil
certi habet: diuersi enim diuersa sentiunt et adhuc sub iudice lis est.
Inter ea temporis: lector politissime Vale pbelle. ex cotubernio nro
Lipico Anno a natalicio Christiane salutis Milleesimo quingentesimo
duodecimo: die vero octavo Idus februarii.

Q VINTI HORATII FLACCI
ARS POETICA

1

h Vmano capiti ceruicem pictor equinam
Iungere si velit / & varias inducere plus
mas

Apposita p[er] modo vitu
p[er]dura ad v[er]o s[er]u[er]i
m.

Vndiq[ue] collatis membris: vt turpiter atrum

Desinat in piscem mulier formosa superne /

Spectatum admissi risum teneatis amici?

Credite Pisones isti tabule fore librum

Per similem / cuius velut egri somnia vane

Finguntur species / vt nec pes nec caput vni

Reddatur formę pictoribus atq[ue] poetis

Quid libet audendi semper fuit equa potestas

Scimus: & hanc veniã petimus damusq[ue] vicissim.

Sed non vt placidis coeant imitia: non vt

Serpentes auibus iungentur / tigribus agni.

Inceptis grauib[us] plerumq[ue] & magna p[er]fessis

Purpureus / late qui splendeat / vnus & alter

Assuitur pannus / cum lucus & ara Dianę

Et properantis aque per amenos ambitus agros

Aut flumen rhenum / aut pluuius describitur arc[us]

Sed nunc non erat his locus & fortasse cupressum

Scis simulare: quid hoc: si fractis enatat ex spes

Nauibus: ere dato qui pingitur. amphora cepit

Miraris Institui currente rota: cur vrceus exit?

vas amphora
m[er]ito d[icitur] A is
m[er]ito. 2. m[er]ito. 3.

Bergulus v[er]o n[on]
in celo m[er]ito ibi

Occupatio
sua obiectio

Concessio

Distinctio

submissio
submissio

simulatio
quod dicitur

Argo p[er] h[ic] in
m[er]ito h[ic]

Laus t[er]cia
m[er]ito

in Eptu

Miraris

wegen

flaccus reprehensibilis alios
una immiser

INSTITVCIONES

Deniq; sit quoduis simplex dumtaxat & vnum.

Apostrophe ad
Pisonis.

Maxima pars vatum pater & iuuenes patre digni

Decipimur specie recti. breuis esse laboro ^{Expositio}

Obscurus fio: sectantem leuia nerui ^{In regnis coelestibus}

Deficiunt animiq;. professus grandia turget

Serpit humi tutus nimium timidusq; procelle

Variare in poema
sed appositum figuris
Quintil. l. 2.
ra: 4.

Qui variare cupit rem prodigaliter vnam: ^{Similitudo supra}

Delphinum siluis: appingit fluctibus aprum. ^{ad inepto}

In vitium culpe fuga ducit: si caret arte ^{Sententia in}

Emilium circa ludum faber imus: & vngues ^{clausula}

Exprimet & molles imitabitur ere capillos ^{qui dicitur pater}

Infelix operis summa: quia ponere totum

Nescit: hunc ego me (si quid componere curem)

Non magis esse velim: q; paruo viuere naso: ^{prano}

Spectandum nigris oculis nigroq; capillo. ^{quod fuit ad alios}

Apostrophe ad Sulp
toris
Quintil. l. 10. ra: 2

Sumite materiam vestris: qui scribitis: equam

Viribus: & versate diu quid ferre recusent ^{Expositio}

Quid valeant humeri: cui lecta potenter erit res ^{Ratio}

Nec facundia deseret hunc: nec lucidus ordo: ^{inueniunt probandi}

Quintil. l. 7. ra: 2
proci-

Ordinis hec virtus erit & venus (haud ego fallor)

Vt iam nunc dicat iam nunc debentia dici

Pleraq; differat: & presens in tempus omittat: ^{supra suo loco}

Hoc amet: hoc spernet promissi carminis auctor ^{quod in quibus}

In verbis etiam tenuis cautusq; ferendis, ^{inueniunt}

ARTIS POETICAE

2. primum. ut gregibus

habitat. Nomina va no facile scripiuntur

Expositio

Dixeris egregie: notum si callida verbum

Reddiderit iunctura nonum: si forte necesse est

Inditijs monstrare recentibus abdita rerum:

Expositio

Fingere cinctutis non exaudita cethegis

figura

Continget: dabiturque licentia sumpta pudenter:

Syllaba dic

Et noua fictaque nuper habebunt verba fidem / si

non inuol

Greco fonte cadant parce detorta / quid autem

illud

Cecilio Plautoque dabit romanus: ademptum

in d. p. a. r. e.

Vergilio Varroque: ego? cur acquirere pauca

Varro. m. l. i. g.

Si possum / inuideor: cum lingua Catheronis & Enni

Sermonem patrium ditauerit: & noua rerum

Nomina protulerit / licuit semperque licebit

q. d. p. b.

Signatum prelo nota producere nomen

fabia h. i.

Ut silue folijs prouos mutantur in annos:

ra. 10. Co

Prima cadunt / ita verborum vetus interit etas

summo me

Et iuuenum ritu florent modo nata vigentque

myra. v. h. g.

Debemur morti nos nostraque / siue receptus

q. d. plant. sic.

Terra neptunus classes aquilonibus arcet

non cu. p. b.

Regis opus sterilisque diu palus aptaque remis

vic. magis

Vicinas vrbes alit / & graue sentit aratrum /

apud c. e. l. l. i.

Seu cursum mutauit iniquum frugibus annis

h. 1. ra. 10.

Ductus iter melius / mortalia facta peribunt /

die. v. i. n. o.

Nedum sermonum stet honos & gratia viuax.

morib. p. h.

Multa renascentur que iam cecidere / cadentque

u. e. l. l. i. g. p. b. i. b. Et Cesar habet p. m. p. in m. m. o. r. i. a. A. i. n. j.

2. p. r. i. m. u. s. m. i. t. q. u. e. p. r. o. p. t. e. p. e. f. u. g. i. a. s. i. n. a. n. d. e. l. l. i. g. a. n. i. s. o. l. o. n. o. n. a. m.

vegen

INSTITVCIONES

Que nunc sunt in honore vocabula : si volet vsus

Quem penes arbitriū est & ius & norma loquē di

Res geste regumq; ducunq; & tristia bella

Quo scribi possent numero monstravit Homer⁹

Versibus impariter iunctis querimonia primū/

Post etiam inclusa est voti sententia compos.

Quis tamen exiguos elegos emisit auctor

Grammatici certant / & adhuc sub iudice lis est.

Archilochum proprio rabies armauit iambo

Nunc focci cepere pedem grandesq; coturni

Alternis aptum sermonibus / & populares

Vincentem strepidus : & natum rebus agendis

Musa dedit fidibus diuos puerosq; deorum

Et pugilem victorem / & equū certamine primū!

Et iuuenum curas / & libera vina referre:

Descriptas seruare vices / operumq; colores.

Cur ego si nequeo / ignoroq; / poeta salutor /

Cur nescire pudens praeue q̄ discere malo?

Versibus exponi tragicis res comica non vult

Indignatur item priuatis ac prope focco

Dignis carminibus narrari cēna Thyeste;

Singula queq; locum teneant sortita decenter.

Interdum tamen & vocem comedia tollit /

Iratuq; Chremes tumido delitigat ore.

*Improprie carminis
elegiaci non consistere*

*proprie colloq
no pro personis*

*Amat. Nox & amor
vniuersum filius moderabilis
suadet illa quodam
vniuers. libere a orq;
misti.*

Epithomina.

*Occupatio. vbi
dilectio occupa
tionis.*

Expositio ab ore

panipia superbia loq

ARTIS POETICAE.

Et tragicus plerunq; dolet sermone pedestri/

Telephus & Peleus cum pauper & exul uterq;

Proijcit ampullas & sesquipedia verba.

Si curat cur spectantis tetigisse querela/

Non satis est pulchra esse poemata/dulcia sunt

Et quocunq; volent animum auditoris agunto

Vt ridentibus arrident/ita fientibus assunt

Humani vultus si vis me flere dolendum est

Primum ipsi tibi/tunc tua me infortunia ledent

Telephe vel Peleu male si mandata loqueris

Aut dormitabo/aut ridebo.tristia mestum

Vultum verba decent/iratum plena minarum/

Ludentem lasciuja/ seuerum seria dictu.

Format em natura prius nos intus ad omnem

Fortunarum habitum /iuuat aut impellit ad ira/

Aut ad humum merore graui deducit & angit.

Post affert animi motus interprete lingua.

Si dicentis erunt fortunis absona dicta/

Romani/tollent equites peditesq; cachinnum.

Interit multum Dauus ne loquatur an heros

Maturusue senex/an adhuc florente iuuenta

Feruidus an matrona potens/an sedula nutrix

Mercatur ne vagus/cultor ne virentis agelli/

Colchus /an assirius/an thebis nutritus/an argis

Confirmit exemplo.

hinc est qd dicitur

Collatio illius tunc

Quintili. in 6. ca. 3. de

Non agamus vt qd aliis

si assumamus pariter ill

concordos cu ex alia qd

atibi summa iura a

affirmamus anq;

quippe et rariu p ma

Ex hinc poitio

anq; qd gisani blanda

ex polino

*se no loquis
passim
fortuna.*

*Anima adfery
apparet velle*

*Analogia a
natura.*

ex polino

*na vocabula
singula p
vix ut qd
affertur.*

Operu. in qua

*pa forma
vel pndeo
vel aduq;
log.*

*in gauris pnd mat dia
q; p vntmo mias liru gra qd vntu
na barbaru
mella asury
tam qd Ar
romis vltu
vix qd putant Astin*

wegen

ARTIS POETICAE.

pro ipso principio Reliqua a toto opere

Commediae homini

Non fumum ex fulgore: sed ex fumo dare lucem

Cogitat: ut speciosa dehinc miracula promat

Antiphate scyllamque & cum Cyclope carybdim.

Nec reditum Diomedis ab interitu Meleagri:

Nec gemino bellum Troianum orditur ab ovo:

Semper ad euentum festinat: & in medias res

Non secus ac notas auditorem rapit: & que

Desperat tractata nitescere posse / relinquit /

Atque ita mentitur: sic veris falsa remiscet:

Primo ne medium: medio ne discrepet iunum.

Tu quid ego & populus mecum desideret: audi

Si plausoris eges aulea manentis: & usque

Sessuri: donec cantor vos plaudite dicat.

Aetatis cuiusque notandi sunt tibi mores.

Mobilibusque decor naturis dandus & annis.

Reddere qui voces iam scit puer: & pede certo

Signat humum: gestit paribus colludere: & iram

Colligit: & ponit temere / & mutatur in horas.

Imberbis iuuenis tandem custode remoto

Gaudet equis / canibusque / & aprici gramine / campi:

Cereus in vicium flecti: monitoribus asper:

Utilium tardus prouisor / prodigus eris:

Sublimis: cupidusque / & amata relinquere pernix.

Conuersis studiis aetas animusque virilis

Apostrophe ad scriptorem sua persona

pueritia

Adolescentia

Iuuentus

Marciatis

Annis in apricis maturat collib. vias

Expono

wegen

INSTITVACIONES

Querit opes amicicias / inferuit honori /
Commisisse cauet quod mox mutare labore.

Sarrodus

Multa senem circūueniunt incommoda: vel q^{Ex p^o hinc}

Querit / & inuentis miser abstinet ac timet vti /

Vel q^{res} omnes timide gelideq^q ministrat /

Dilator / spe longus / iners / auidusq^q futuri /

Difficilis / querulus / laudatur temporis acti

Se puero: castigat / censorq^q minorum.

Clarissima hinc pro
capit.

Multa ferunt anni venientes commoda secum:

Multa recedentes adimunt. ne forte seniles

pp^o Caron^o in auon^o
Cronus

Mandentur iuueni partes / pueroq^q viriles:

Semper in adiunctis quoq^q morabitur aptis.

Aut agitur res in scenis aut acta refertur

XVI.

Segnius irritant animos demissa per aures

Q^u m que sunt oculis subiecta fidelibus: & que

ip^o aut vado q^o videri
alij aut videri q^o videri

Ipsē sibi tradit spectator: non tamen intus

Digna geri promes in scenam / multaq^q tolles

Ex oculis / que mox narret facundia presens

Exo^o vlt^o p^o

Ne pueros coram populo Medea trucidet /

Aut humana palam coquat exta nefarius Athre^o

quia h^o p^o in p^o videri
ab oculis videri

Aut in auem Progne vertatur / Cadmus in angue

Quodcunq^q ostendis mihi sic incredulus odi.

XVII

Neue minor neu sit quinto productior actu

Fabula / que posci vult & spectanda reponi.

Quid. Ut cu opib. impo. viciis a vobis anthe fuis. Ita ad sum. rursus vobis
vobis anthe fuis. Ita ad sum. rursus vobis
vobis anthe fuis. Ita ad sum. rursus vobis

INSTITVCIONES

Tibicen traxitq; vagos per pulpita vestem.

Sic etiam fidibus voces creuere leueris/

Et tulit eloquium insolitum facundia preceps/

Vtiliumq; sagax rerum: & diuina futuri

Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.

Carmine qui tragico vile certauit ob hircum:

Mox etiam agrestes satyros nudauit. & asper

Incolumi grauitate iocum tentauit: eo q

Illecebris erat: & grata nouitate morandus

Spectator / functus sacris: & potus & exlex.

Verum ita riores: ita commendare dicaces

Conueniet satyros: ita serio vertere ludo:

Ne quicumq; deus / quicumq; adhibebitur heros

Regali conspectus in auro nuper & ostro

Migret in obscuras humili sermone tabernas

Aut dum vitat humum nubes & inania captet

Effutire leues indigna tragœdia versus:

Vt festis matrona moueri visa diebus

Inter erit: satyris paulum pudibunda proteruis

Non ego inornata & dominantia noia solum

Verbaq; Pifones satyrarum scriptor amabo:

Nec sicutitar tragico differre colore!

Vt nihil inter sit Darius ne loquatur: an audax

Pithias emuncto lucrata Symone talentum:

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'Tibicen', 'Carmine', 'Mox etiam', 'Incolumi', 'Illecebris', 'Spectator', 'Verum ita', 'Conueniet', 'Ne quicumq;', 'Regali conspectus', 'Migret in obscuras', 'Aut dum vitat', 'Effutire leues', 'Vt festis matrona', 'Inter erit', 'Non ego inornata', 'Verbaq; Pifones', 'Nec sicutitar', 'Vt nihil inter sit', 'Pithias emuncto'.

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'Tibicen', 'Carmine', 'Mox etiam', 'Incolumi', 'Illecebris', 'Spectator', 'Verum ita', 'Conueniet', 'Ne quicumq;', 'Regali conspectus', 'Migret in obscuras', 'Aut dum vitat', 'Effutire leues', 'Vt festis matrona', 'Inter erit', 'Non ego inornata', 'Verbaq; Pifones', 'Nec sicutitar', 'Vt nihil inter sit', 'Pithias emuncto'.

INSTITVCIONES

Non quiuis videt immo^{ut san opacta}modulata poemata iudex/

Et data romanis venia est indigna poetis,

Iccirco ne vager scribam q^{qua ut scribant} licenter / an omnes

Visuros peccata putem mea / tutus & intra

Spem venie cautus / vitau deniq^{quoniam ita scribo ut ipse hinc non videri} culpam

Nec laudem merui. vos exemplaria græca

Nocturna ver fate manu / ver fate diurna.

At nostri proavi Plautinos & numeros / et

Laudauere sales / nimium patienter vtrunq^{idq^{ad gratia} vtrunq^{q^{ad gratia}}}

Ne dicam stulte mirati / si modo ego & vos

Scimus inurbanum lepido seponere dicto /

Legitimumq^{ad gratia} sonum digitis callemus & aure.

Ignotum tragicę genus inuenisse camene

Dicitur & plaustris vexisse poemata Thespis

Que canerent: agerentq^{laxius} peruncti fecibus ora

Post hunc persone palleq^{paris} repertor honeste

Aeschilus / & modicis instrauit pulpita tignis

Edocuit magnumq^{magis} loqui. nitiq^{in agros} cothurno.

De veteri comodia

Successit vetus his comedia / non sine multa

Laude sed in vitium libertas excidit / & vim

Dignam lege regi. lex est accepta / chorusq^{q^{ad gratia}}

Turpiter obticuit sublato iure nocendi.

Nil intentatum nostri liquere poetę /

Nec nimium meruere decus / vestigia græca

1. an panna mea scriba
viquid videri ad omnes
vita vitia sunt accepto
ni q: d. vix.

Epiphonema
silia y apophthegma

ad personam
R. epiphonema p. v. d. d.
cui, romanorum de latin
p. v. d. q. d. Hora: s. p.
a. i. v. p. t. p. e. l. i. z. i.
d. m. v. d. v. l. g. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

Habz in plautis ne vidi
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
silia v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

De inuentione et aucto
ria tragedice

Hora: h. 2. v. p. l.
v. p. s. 1.

vol qua v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
quia ad h. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

minimus

Supponit... de q. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

In illius v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
Acc. h. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

q. d. Carina scribi.
da p. i. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

idq^{ad gratia} vtrunq^{q^{ad gratia}}
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

q. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.

Horac.
Non sperat tragica sua ex felicitate
S; magis quam in scriptis amantibus

ARTIS POETICAE

Ausi deserere: & celebrare domestica facta.
Vel qui pretextas: vel qui docuere togatas:
Nec virtute foret clarisue potentior armis
Qm̄ lingua latium: si non offenderet vnum
Quenq; poetarum lime labor & mora. vos o
Pompilius sanguis carmen reprehēdite. quod nō
Longa dies & multa litura coērcuit: atq;
Perfectum decies non castigauit ad vnguem.

et postmo

scribere togatas fabulas

primitivas

Commodus

res. bellin

potentius

Roma: imp

id est affertur

lamey

remouendi

longa mora

Apostropha ad personam

et clausula huius loci

quod nō
quod dicitur

longa dies & multa litura

Ingenium misera quia fortunatius arte

plus enim uirtus in

Ratio

Credit: & excludit sanos Helicone poetas

quod dicitur sapientia
Horac. sat. 3 li. 2.

Democritus: bona pars non vngues ponere curat

Lyder hoc loco poetas
qui non uolunt uisum

Non barbam: secreta petit loca: balnea vitat

habent & inuicem qd
affertabant dignitate & fa

Nanciscetur em̄ pretium nomenq; poete

stologum pro
ira.

Si tribus antyricis caput insanabile nunq;

poeta: qd quis sine uigore
uirtut. nullus ad poetam n

Tonfiori Lycino commiserit. oh ego leuius:

Epistolam
graciosa

Qui purgo bilem sub verni temporis hora:

non infans
non bile purgare

Non alius faceret meliora poemata: verum

quod sine ingenio non est
nullus est uirtuti

Nil tanti est. ergo fungar vice cotis: acutum

non infans
non cotis

Reddere que ferrum valet: excors ipsa secandi

non infans
non ferrum

Munus & offitium nil scribens ipse: docebo

Propo 2
Ars et usus copulatio

Vnde parentur opes: quid alat: formetq; poetam:

non infans
non opes

Quid deceat: quid non: qd virtus: quo ferat error

non infans
non virtus

Scribendi recte sapere est & principiu & fons:

non infans
non sapere

Rem tibi Socratice poterint ostendere charte

Socratice a me ac pfr

recte scribere si uirtuti

non infans
non charte

non infans
non charte

Bij

INSTITVACIONES

Expositio

Verbaq; prouisa rem non inuita sequantur.

Quod in mora p[ro]p[ri]a
Et hinc p[ro]p[ri]a d[er]iua
id Arist: 2 off
p[ro]p[ri]a curia

Qui didicit/patrię quid debeat & quid amicis:

Quo sit amore paręs/q; frater amandus & hospes

Est in ius
Supplicium
P[ro]p[ri]a

Quod sit conscripti/quod iudicis offitium:que

Corras in p[ro]p[ri]a d[er]iua
sed d[er]iua cu[m] id q[ui]d
quod p[ro]p[ri]a d[er]iua
est 2 fu 2 d[er]iua

Partes in bellum missi ducis/ille profecto

Reddere personę scit conuenientia cuiq;

Respicere exemplar vitę morumq; iubebo

Doctum imitatore[m]/& viuas hinc ducere voces

Eulogia

Interdum speciosa locis morataq; recte

Fabula: nullius veneris sine pondere & arte

Valdius oblectat populum/meliusq; moratur

Qua[m] versus inopes rerum nugeq; canoreq;

Grañs ingenium: grañs dedit ore rotundo

Musa loqui/ p[re]ter laudem nullius auaris.

Romani pueri longis rationibus assem

Ego p[ro]p[ri]a d[er]iua
p[ro]p[ri]a d[er]iua
p[ro]p[ri]a d[er]iua
p[ro]p[ri]a d[er]iua
p[ro]p[ri]a d[er]iua
p[ro]p[ri]a d[er]iua

Discunt in partes centum deducere: dicat

Filius Albini si de quincuncę remota est

Vncia: quid superest? poteras dixisse triens: en

Rem poteris seruare tuam: redit vncia: quid? fit

Semis ad hec animos erugo & cura peculi

Cum semel imbuerit/ speremus carmina fingi

Posse linenda cedro & leni seruanda cupresso

ut p[ro]p[ri]a d[er]iua
ut p[ro]p[ri]a d[er]iua
ut p[ro]p[ri]a d[er]iua

Aut prodesse volūt/ aut delectare poetę/

Aut simul & iucunda & idonea dicere vitę.

George

George
George
George

ARTIS POETICAE.

Quidquid precipies esto brevis/ut cito dicta

Percipiant animi dociles/teneantq; fideles/

Omne superuacuum pleno de pectore manat.

Ficta voluptatis causa sint proxima verisi

Expolitio Nec quodcunq; velit/poscat sibi fabula credi

Neu pranse lamie viuum puerum extrahat aluo.

Centurie seniorum agitant expertia frugis/

Celsi preteretint austeram poemata ramnes.

Epiphono Omne tulit punctum/qui miscuit utile dulci

Lectorem delectando pariterq; monendo/

Hic meret era liber solijs/hic & mare transit/

Et longum noto scriptori prorogat euum

Sunt delicta quibus tamen ignouisse velimus

Nā neq; corda sonū reddit quē vult man⁹ & mēs

repositio Poscentiq; grauem per sepe remittit acutum.

Nec feriet semper quodcunq; minabitur arcus.

Expolitio Verum vbi plura nitēt in carmine/nō ego paucis

Offensor maculis/quas aut incuria fudit.

Aut humana parum cauit natura quid ergo est

Vt scriptor si peccat/idem librarius/vsq;

Quamuis sit monitus venia caret/& citharedus

Ridetur corda qui semper oberrat eadem/

Sic mihi qui multum cessat/fit Cherilus ille

Quem bis terq; bonum cum risu miror/& idem

Bin

Bin simile choro passio
partu de q; Horia. h. a. v. p.
quany alre andro regi
fuit ille. Chorus in rube
vres. 2. - alre -

Occipano

INSTITVCIONES

uideri vultus

Indignor/quandoq; bonus dormitat Homerus

Verum operi longo fas est obrepere somnum.

Simonides
E. N. m. poesie
ra, pictura
potia.

Vt pictura poesis erit que sit propius stes

Te capiet magis/& quedam si longius abstes/

Hecamat obscurum/volet hec sub luce videri

Iudicis argutum que non formidat acumen/

Hec placuit semel/hec decies repetita placebit

O maior iuuenum/quis & voce paterna

Fingeris ad rectum/& per te sapis/hoc tibi dictu

Tolle memor/certis medium est tolerabile rebus

Recte concedi/consultus iuris & actor

Causarum mediocris abest virtute disertu

Messale.nescit quantum Cassellius Aulus

Sed tamen in pretio est/mediocribus esse poetis

Non hoies/non dii/non concessere columne

Simonides hoc
illustrat

Vt gratas inter mensas simphonia discors/

Et crassum vnguentum & sardo cu melle papauer

Maria n. nise bella
una n. M. p. p. g. g.

Offendunt/poterat duci/quia cena sine istis,

Sic animis natum iuuentumq; poema iuandis

Luc. p. p. p. p. p. p.

Si paulum summo decessit/vergit ad imum

et 7. n. p. p. p.

Ludere qui nescit:campestribus abstinet armis

et p. p. p. p. p.

Indoctusq; pile disciue rochiue quiescit/

et p. p. p. p. p.

Ne spisse risum tollant impune corone/

et p. p. p. p. p.

Qui nescit versus tamen audet fingere/quid ni/

Manifesto p. p. p.

Nec viximus nisi in vincula amor
vixit ad qd vna vana vana qd non n

poterit p p
hinc dicit
m-er.

INSTITVCIONES

Sit tibi musa lyre sollers & cantor Appollo.

XV

Natura fieret laudabile carmen/an arte

Questum est/ego nec studium sine diuite vena/

1. vixit ad qd vna vana vana qd non n

Nec rude quod proficit video ingenium/alteri sic

Altera poscit opem res/& coniurat amice.

XVI

Qui studet optatam cursu contingere metam:

Quintili:
ad proficit opem
et fudo ad indig
anos. Ad d' laborib
vander ora.

Multa tulit fecitq; puer:sudavit & alfit/

Abstinet Venere & baccho/qui Phytia cantat

Tibicen didicit prius/extimuitq; magistrum.

Non satis est dixisse ego mira poemata pango

Nim
A ad vna vna vna vna
vna vna vna vna vna
vna vna vna vna vna
vna vna vna vna vna

Occupet extremum scabies/mihi turpe relinqui est

Et quod non didici sane nescire fateri.

Vt prece ad merces turbam qui cogit emedas

XVII

Assentatores iubet ad lucrum ire poeta

Diues agris diues positus in fenore nummis.

Si vero est/vinctum qui recte ponere possit/

Et spondere leui pro paupere/& eripere atris

Litibus implicitum/mirabor/si sciet inter

Noscere mendacem verunq; beatus amicum.

Apostroph ad p

Seu tu donaris/seu quid donare velis cui/

Nolito aduersus tibi factos ducere plenum

Leticie/clamabit:em pulchre:bene/recte/

ad pallor ab

Pallescet super his/etiam stillabit amicis

Ex oculis rorem/saliet/tundet pede terram

am immatura est hys pueri que cupiditas in seris i pueris in magna
se parla gijmre a qd. ut app. librariis vltu. aut abij ppve in flama
cum fcedo pssim. adid pssim in rion

INSTITVACIONES ARTIS POETICAE

Vesantum tetigisse timent: fugiuntq; poetam

Qui sapiunt: agitant pueri: incautiq; sequuntur.

Hic dum sublimis versus ructatur: & errat

Sic veluti merulis intentus decidit auceps

In puteum foueamq; licet succurrite longum

Clamat hic o ciues: non sit qui tollere curet:

Si curet quis opem ferre: & demittere funem:

Qui scis an prudens huc se deiecerit: atq;

Seruari nollet: dicam, siculiq; poetę

Narrabo interitum. deus immortalis haberi

Dum cupit Empedocles/ardentę frigidus ethnā

Insiluit. sitius: liceatq; perire poetis/

Inuitum qui seruat/ idem facit occidenti

Nec semel hoc fecit. nec si retractus erit/ iam

Fiet homo/ & ponet famose mortis amorem.

Nec satis apparet cum versus factitet: vtrum

Minxerit in patrios cineres/ an triste bidental

Mouerit incestus: certe furit: ac velut vrsus

Obiectos caueę valuit si frangere clatros/

Indoctum doctūq; fugat recitator acerbus/

Quem vero arripuit/ tenet occiditq; legendo.

Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo.

Finit Fœliciter.

Sic h. l. v. 20
h. 1. 8. p. 1. 2. 3.
ad S. 1. 2.

no ad v. 1. ad quod v. d. v. 1.
v. 1. 2. 3.

S. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

quod est in ym
i p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

quod est in ym
i p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

AD VIRTUTES ADHORTATIO

Ioannis L. Gaildorffini ac cōtra diuina
ne poetices Osorem Elegia.

Viuitur in terris sensu non viuitur vno
Viuitur at certa non nisi lege bene
Discite virtutem diuos hęc sola beaui
Hac veniet summus non nisi lege deus
Est opus imprimis sacras ardere camenas/
Qui cupis etherei tecta subire dei.
Est deus in celis/Magnus deus est & vbiq;
Quem colit altisonis turba nouena modis
Turba nouena docet rectum quia Pallados artes
Pandit vbiq; bonas. dat meliora sequi
Vatibus ista preest/sacros hęc vna tuetur/
Vatibus altisonis ista nocere vetat
Iuppiter omnipotens(Iouis est nō gratia vilis)
Laurigeros vates extulit atq; suos
Is quia siderio carmen demisit Olimpo
Quo caneret Vates mistica sacra Iouis
Non tamen id voluit sanctos vt forte poetas
O animal spurcum dilacerare velis
Integer/egregius/prudens/bonus atq; verendus
Et vere sapiens esse poeta solet.
Proch pudor en qualis te nunc incessit Erynnis/
Quem sacros vates dilacerare iuuat.
Iprocul a nobis Stygijs dignissime penis
Accedat fedos bestia fedalacus
Quisquis es insano qui mordes dente poetas
Coniicis in summum verba proterua deum?
Impressum Liptzk per Iacobum Thanner Anno
dñi millesimo quingentesimo vigesimo.

huc locus per septuaginta h. Cur: de arboribus hinc sunt de imperio
fuit quoddam tempus cum in agris hinc passim hinc mori vagab
et sibi vicia fructus sua propagabant, ut res animi quicquid
sibi plerumque vicia corpori administrabant, nondum iure religionis,
non humani officii raro celebrata, nemo legitimas vicarias impo
non ruitos quicquam in spem ruitos liberos, non ius equale quid
vilitatis habuerat excipere. Ita propter ruitos ad insidia ruit
at ruitorum dominatus animi ruitos, ad se ruitos
vicia, corporis abstrahere, punitissimis ruitos. quo t
quidam magnis vicia vicia et ruitos, cognovit qu
materia ruitos et quanta ad maximas ruitos oportunitas in ruit
in ruitos hinc, si quis tam possit ruitos, et ruitos ruitos
tam ruitos, qui dispersos hinc in agris, et in ruitos ruitos
vicia abditos ruitos quada compulsi in vicia loca et ruitos
et ruitos in ruitos ruitos ruitos ruitos ruitos ruitos
primo propter ruitos ruitos ruitos, deinde propter ruitos
ad ruitos ruitos ruitos ruitos ruitos ruitos ruitos
ruidit ruitos ruitos ruitos,

ULD Halle
104 000 117

6.01.86

78 L 1505

ULB Halle

3

004 086 147

slb,

Q

B

Ting

Flac

Hic

Atq

Hic

Erg

Hir

arri

tica.

FI

ore/
le canas.
volu as.

os.
versus
es.

sequi
ta/

gressus.
qui.
nnis
uis.

GYMN. HALB.
EX. DON.
THEOD. SCHMID.

